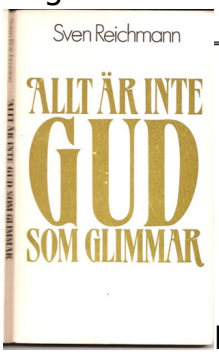
Allt är inte Gud som Glimmar - Inledning

Spara som PDF

Lyssna till bokens Inledning via spelaren nedan (talsyntes):

När du lyssnat klart går du vidare till Kapitel 1 -→

(Klicka på denna länk för att lyssna om du inte ser en spelare ovan eller högerklicka för att ladda hem mp3-filen till din dator)

När Herren genom Johannes hälsade till församlingen i Efesus (Upp

2) fann han det mesta i församlingen vara bra. Men han såg också att den hade övergivit sin första kärlek till honom, och han manade till omvändelse.

Jag har ofta undrat hur det gick till rent konkret. Det får man inte veta. Och det skulle väl vara Andens verk när människorna vände sig till honom, och då kanske det räckte att Anden visste.

Kanske skulle Herren ge samma hälsning till oss i dag. Också hos oss finns det så mycket som är bra. En hel del kan bli bättre, men ibland klagar vi så mycket, att vi inte ser allt det fina som hela tiden finns där.

Men den första kärleken kanske ändå behöver väckas på nytt i våra hjärtan. När det behovet uppstår i ett äktenskap talar man gärna om att börja om från början. Tänk om det kunde gå i vårt kristna liv också. Om vänliga och fromma men kanske lite trötta och missmodiga kristna kunde få smittas av lite galen nyförälskelse i Herren. Går det?

Ja, visst går det. Många av oss minns den tid då Jesusrörelsen kom till Sverige. Själv minns jag G72-mötet då Bertil Gärtner och Lewi Pethrus fann varandra, och vi vanliga gräsrötter satt tillsammans i stadens parker och sjöng bibelkörer utan att fråga efter vilken kyrka de andra tillhörde.

Jesusrörelsen blev karismatisk väckelse som övergick i en trosrörelse. Vår kunskap växte, och vi fick upptäcka saker som stod i Skriften men varit bortglömda. Det var mycket som blev effektivare. Så småningom blev det också liksom proffsigare. Då försvann den första kärleken. Det kan vara lite svårt att säga vad den andra kärleken består i, men den första har en kristusdoft som är lätt att känna igen. Just detta att alla fann varandra från samfundsledare och nedåt var ett så tydligt tecken på att Herren själv verkade.

Nu är det splittring på gång och alla lider vi av det. Kristna medier flödar över av maningar till enhet, men så lätt är det inte. Enheten är Andens frukt och inte vår. Vi kan inte skapa enhet. Vi kan bara med Andens hjälp omvändas till enhet, vilket är något helt annat.

Kärleken till Herrens person ersätts så lätt av kärleken till verksamheten, den egna fållan, de egna resultaten. Vi befäster så lätt vår splittring med olikheter i läran, och när vi gjort det, kan vi inte bara låtsas som om skillnaderna inte fanns.

När man skall börja om från början i ett äktenskap stöter man på många hinder. Makarna har många tankar om varandra som inte alltid är korrekta och sådana tankar hindrar dem. På samma sätt har vi ofta fått tankar om Herren, vilka kan vara till hinder för en förnyad förälskelse. Teologin kan stå i vägen. Detta är väl en del av poängen med berättelsen om Kunskapens träd.

Till sin tids teologer och lagkloka sade Jesus att Gud fördöljer sig för de visa och kloka. Man kan få så mycket kunskap om Gud att man tappar kontakten med honom. Man behöver inte göra det. Paulus gjorde det inte. Men risken finns där, och den växer naturligtvis om kunskapen är bristfällig. En teologi som är mycket profilerad och inte helt korrekt är ofta det allra farligaste.

Omvänd er och bli som barn sade Jesus till de visa och kloka. Smaka på det uttrycket: en omvändelse för de omvända!

Vilken kunskap kan ha blivit oss till hinder? Här som så ofta i Guds rike är det vår styrka som är vår svaghet. Vi fick mycket undervisning om nådegåvorna under 70-talet och tidigt 80-tal, och väckelsens kunskap övergår så lätt i den tradition som till sist blir dess egen förkvävande tvångströja.

Det karismatiska budskapet

”Jag vill att ni alla skall ha kunskap om nådegåvorna”, skriver Paulus. Trots det ger oss Bibeln påfallande lite av just sådan undervisning. Man möter en uppräkning av ett antal gåvor, men det sägs nästan inget om hur man kommer in

i deras funktion, och ofta får vi inte ens veta vad den enskilda gåvan egentligen står för. Vi har våra tankar om vad som menas med kunskapens gåva, men vi kan inte veta om Paulus tänkte det samma som vi. Gåvan står omnämnd, men det står ingenstans vad den består i och hur den fungerar.

I dag finns det ändå en mängd undervisning om nådegåvorna och Andens övernaturliga verk som inte faller en i ögonen när man läser igenom Nya testamentet. Hur kom det att bli så? Vi kan peka på två kunskapskällor som gett sina bidrag: erfarenhet och uppenbarelse.

Under de sista årtiondena har många människor undervisat om gåvornas funktion genom att helt enkelt berätta om vad de själva fått uppleva. Självklart behöver vi sådan undervisning, för om inte annat så är den mycket uppmuntrande. Men det är en riskabel väg vi beträder när vi tar vara på erfarenheter. Erfarenheterna måste prövas innan de kan användas, och detta blir tyvärr ganska sällan av.

Jag minns en vän som skulle befria en person från andemakters betryck. Han fann att om han stänkte vigvatten på den lidande människan så skrek andemakterna. Han blev mycket uppmuntrad av detta och tog det som ett bevis för vigvattnets effekt. Jag tror för min del inte att makterna skrek av förfäran, utan att de skrek för att förvilla honom. I namnet Jesus och bara där har vi frälsning säger Skriften, men min vän blev så upptagen av sitt vigvatten att han höll på att glömma namnet Jesus.

Vi vinner alltid våra erfarenheter i konfrontation med honom som är Lögnens fader, och han har en mästerlig förmåga att ge oss erfarenheter som får oss att spåra ur. Det är inte alltid han bjuder motstånd. Han kan ge oss ”resultat” genom att göra en taktisk reträtt, väl vetande att vi då kommer att göra en lära av det som vi trodde låg bakom den märkliga ”segern”.

Det andra källflödet har kommit genom uppenbarelser. Dessa har kommit att bilda en fond av kunskap vid sidan av bibelordet. Ofta har de karaktären av tolkande och förklarande kommentarer till erfarenheter som gjorts. Just därför har de verkat vara så riktiga. De har stämt mer eller mindre väl med något bibelord och med en eller flera gjorda erfarenheter. Ödesdigert nog har man ibland förbisett, att det fanns ord i Bibeln som direkt talade mot den erhållna uppenbarelsen. Det bör det inte göra om uppenbarelsen skall vara äkta.

Essek W Kenyon

Erfarenheter och uppenbarelser har till sist vävts samman i en komplicerad teologi som kommit att kallas trosförkunnelse. Denna teologi är inte ny. Den store lärofadern hette Essek William Kenyon (1867-1948). Han skrev en lång rad böcker, vilka blev utgångspunkten för moderna trosförkunnare som Kenneth Hagin, Kenneth Copeland, Charles Capps m fl. Trosförkunnelsen fanns alltså många decennier innan Jesusrörelsen uppstod. Men när intresset för nådegåvorna tog fart fick denna speciella teologi mer luft under vingarna.

I trosförkunnelsen ser man just den blandning av erfarenhet och uppenbarelse jag redan nämnt. Påfallande ofta saknas en ordentlig prövning. Varför det kan bli så kommer att diskuteras i kapitel 5. Eftersom trosrörelsen är en typisk ”lärorörelse”, där man starkt betonar kunskapens och bekännelsens roll, kan följden bli extra svår om man inte prövar det som lärs ut.

Jesusrörelsen födde enhet. Det gör däremot inte trosrörelsen. Detta behöver inte betyda att den första var sann och den senare falsk. Det finns falsk enhet. Vi varnas för att gå i ok med världens barn. Det blev många konflikter både runt Jesus och runt Paulus. I dag kan vi bara konstatera, att det som började med försoning av Guds folk övergått i besvikelse, konflikt och splittring. Därför är det extra viktigt att man granskar läran.

Ty om splittringen är från Gud skall den skilja de ljumma och ovilliga från de hängivna och överlåtna. Så har jag personligen svårt att se på dagens situation. Jag tycker mig se många hängivna kristna på båda sidor om skiljelinjen, liksom det också verkar finnas många ”egotrippare” i bägge lägren.

En avgränsning

I detta sammanhang kanske jag bör förklara vad jag menar med ordet trosförkunnelse. Hans Johansson publicerade nyligen en analys av Kenyons teologi och fick den recenserad i tidningen Trons Värld (nr 13, 1989) av Krister Holmström. I recensionen ansågs det att Kenyon skulle vara lika hopplöst omodern som en SAAB tvåtaktsbil från 40-talet jämfört med en SAAB 9000. En

granskning av Kenyons lära skulle därför enligt Holmström vara ointressant. Modern trosförkunnelse sades vara något ganska annorlunda.

Då är det märkligt att man på Livets Ord låtit översätta några av Kenyons mest radikala böcker bl.a. *Identification* till svenska. Alla elever fick dessa åtminstone fram till 1986 under löfte att inte sprida dem vidare. Inte delar man väl ut gamla tvåtaktare på Livets Ord? Visste inte Holmström att dessa böcker var kurslitteratur?

I fortsättningen vill jag definiera trosförkunnelsen som en typ av kristendom som bygger på Kenyons människosyn: att ”människan är en ande som har en själ och bor i en kropp”. Människans sanna natur skulle enligt Kenyon bara ligga i hennes ande medan resten inte är hon själv. Gud säger däremot till Adam: ”Du är stoft, och till stoft skall du åter bli.” (1 Mos 3:19).

Eftersom grundvalen är falsk men ändå omistlig för alla trosförkunnare måste den byggnad som ställs ovanpå bli riskabel även om olika förkunnare ställer upp lite olika hus. Kenyons teologi visar med särskild tydlighet hur långt man kan komma både från Bibeln och verkligheten med hans utgångspunkt.

Holmström avvisar Kenyons tanke om att vi i vår ande skulle bli som Gud genom pånyttfödelsen. Den tanken skulle vara ett exempel på hur omodern Kenyon skulle vara. Ändå har precis detta budskap framförts på Livets Ord av Bobbie Jean Merck. Och jag har i min ägo en inspelning med Carl-Gustav Severin (Umeå 21/4 1987), där predikanten ropar ut: ”Jag är gud”.

Det är därför helt motiverat med en analys av Kenyons lärosystem. Han är inte alls omodern eller ointressant. Varje läsare får själv bedöma om resultatet i denna bok saknar anknytning till nutida trosförkunnelse eller ej. I görligaste mån vill jag bygga upp analysen från Kenyons egen utgångspunkt och visa vad den leder till.

De flesta ser i dag Kenneth Hagin som trosrörelsens upphovsman, och det är sant att han för vår generation är det dominerande namnet. Själv hävdar han, att han fått sitt budskap direkt av den helige Ande, och han erkänner sitt beroende av Kenyon bara i förordet till Namnet Jesus. I boken *A different gospel* visar D R McConnell att det finns många direkta avskrifter av Kenyons verk i andra böcker av Hagin utan att källan angivits. Därför granskar vi själva källan när vi går till Kenyons teologi.

Vårt första mål är att röja bort de felaktigheter som blandats in i dagens karismatiska undervisning. När vi gjort det skall vi gå till Bibelns texter och försöka finna infallsvinklar som kan ge ett fulltonigare budskap om Andens

nådegåvor.

Om inget annat anges är citat från Nya testamentet tagna ur Bo Giertz översättning.

Till Kapitel 1 -→

←- Till Innehållsförteckning